

Social Security

Numer i karta
Ubezpieczenia Społecznego

www.socialsecurity.gov

Numer i karta Ubezpieczenia Społecznego

Numer Ubezpieczenia Społecznego ma ogromne znaczenie, ponieważ potrzebny jest on do ubiegania się o pracę, pobierania świadczeń z Ubezpieczeń Społecznych oraz otrzymywania innych świadczeń rządowych. Podania numeru Ubezpieczenia Społecznego żąda również szereg innych instytucji, takich jak banki i firmy udzielające kredytów.

Jeżeli jest Pan/Pani obcokrajowcem, mieszkającym w USA, numer Ubezpieczenia Społecznego może być również potrzebny. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w dokumencie *Numery Ubezpieczenia Społecznego dla obcokrajowców* (publikacja nr 05-10096-PO). Jeżeli jest Pan/Pani osobą zatrudnioną tymczasowo w USA, prosimy zapoznać się z dokumentem *Pracujący obcokrajowcy i numery Ubezpieczenia Społecznego* (publikacja nr 05-10107-PO).

Jak otrzymać numer i kartę Ubezpieczenia Społecznego?

Aby złożyć wniosek o wydanie numeru i karty Ubezpieczenia Społecznego należy:

- Wypełnić *Wniosek o wydanie karty Ubezpieczenia Społecznego* (formularz SS-5-PO); i
- Przedstawić nam oryginały dokumentów lub kopie poświadczone przez urząd, który je wystawił, stwierdzające:
 - Status obywatela amerykańskiego lub imigranta (włącznie z pozwoleniem na pracę w USA od Departamentu

Bezpieczeństwa Wewnętrznego
[Departament of Homeland Security DHS]);

— Wiek; oraz

— Tożsamość.

Następnie, należy dostarczyć osobiście lub wysłać pocztą wypełniony wniosek oraz wymagane dokumenty do lokalnego biura Urzędu Ubezpieczeń Społecznych.

Status obywatela lub status imigracyjny:

Akceptujemy tylko niektóre dokumenty jako potwierdzenie obywatelstwa amerykańskiego. Są to amerykańska metryka urodzenia, świadectwo urodzenia potwierdzone przez konsulat amerykański, paszport amerykański, świadectwo naturalizacji lub zaświadczenie o obywatelstwie. Jeżeli nie jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim, Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi Pana/Panią o przedstawienie aktualnych dokumentów imigracyjnych. Akceptowane dokumenty to:

- Formularz I-551 (wraz z odczytywalną komputerowo wizą imigracyjną i ważnym paszportem zagranicznym);
- I-94 z ważnym paszportem zagranicznym; lub
- Karta pozwolenia na pracę wystawiona przez Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego (DHS) (I-766 lub I-688B).

Studenci zagraniczni muszą przedstawić dodatkowe dokumenty. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w dokumencie *Studenci zagraniczni i numery Ubezpieczenia Społecznego* (publikacja nr 05-10181-PO).

Wiek: Musi Pan/Pani przedstawić metrykę urodzenia, o ile ją Pan/Pani posiada lub łatwo może uzyskać. Jeżeli jest to niemożliwe, to

w celu potwierdzenia Pana/Pani wieku możemy zaakceptować inne dokumenty, takie jak paszport.

Tożsamość: Akceptujemy tylko niektóre dokumenty jako dowód tożsamości. Akceptowany dokument musi być aktualny (nie utracił ważności) i zawierać Pana/Pani nazwisko, informacje identyfikujące i najlepiej aktualne zdjęcie. Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi Pana/Panią o przedstawienie amerykańskiego prawa jazdy, dowodu tożsamości wydanego przez organa stanowe lub paszportu amerykańskiego jako dowodu tożsamości. Jeżeli nie posiada Pan/Pani tych dokumentów, poprosimy o inne dokumenty, takie jak:

- Kartę identyfikacyjną pracownika;
- Legitymację szkolną;
- Świadcstwo ślubu;
- Kartę ubezpieczenia zdrowotnego (nie kartę Medicare);
- Amerykańską legitymację wojskową;
- Decyzję o adopcji; lub
- Polisę ubezpieczeniową na życie.

Wszystkie dokumenty muszą być albo oryginałami, albo kopiami poświadczonymi przez wystawiający je urząd. Nie przyjmujemy fotokopii ani notarialnie potwierdzonych kopii dokumentów. Niekiedy wykorzystujemy jeden dokument w dwóch celach. Możemy na przykład wykorzystać paszport amerykański jako dowód zarówno obywatelstwa, jak i tożsamości, lub też amerykańską metrykę urodzenia jako dowód wieku i obywatelstwa. ***Musi Pan/Pani jednak przedstawić co najmniej dwa różne dokumenty.***

Numer i kartę prześlemy Panu/Pani pocztą, gdy tylko otrzymamy od Pana/Pani wszystkie informacje i sprawdzimy dokumenty w urzędach, które je wystawiły.

Ile to kosztuje?

Za wydanie numeru i karty Ubezpieczenia Społecznego nie pobiera się żadnych opłat. Jeżeli ktoś się z Panem/Panią skontaktuje i zażąda opłaty za wydanie numeru lub karty albo za jakąkolwiek usługę dotyczącą Ubezpieczeń Społecznych, prosimy pamiętać o tym, że usługi Urzędu Ubezpieczeń Społecznych są bezpłatne. O próbie usiłowania pobrania przez kogoś opłaty można nas powiadomić, dzwoniąc pod numer Biura Inspektora Generalnego (Office of Inspector General): **1-800-269-0271**.

Czy istnieją różne rodzaje kart?

Wydajemy trzy rodzaje kart Ubezpieczenia Społecznego. Na karcie każdego typu widnieje nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego.

1. Na karcie pierwszego typu widnieje Pana/Pani nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego i zezwala ona na pracę bez żadnych ograniczeń. Wydajemy ją:
 - Obywatelom amerykańskim; oraz
 - Osobom legalnie przybyłym do USA na stały pobyt.
2. Na karcie drugiego typu widnieje Pana/Pani nazwisko i numer oraz uwaga:
„VALID FOR WORK ONLY WITH DHS AUTHORIZATION” (UPOWAŻNIA DO ZATRUDNIENIA TYLKO Z

AUTORYZACJĄ DEPARTAMENTU BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO [DHS]). Karty tego rodzaju wydajemy osobom, które legalnie przybyły do USA na pobyt tymczasowy i mają zezwolenie na pracę od Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (DHS).

3. Na karcie trzeciego typu widnieje Pana/Pani nazwisko i numer oraz uwaga: „NOT VALID FOR EMPLOYMENT” (NIE UPOWAŻNIA DO ZATRUDNIENIA). Wydajemy ją osobom ze wszystkich krajów, które to osoby:
- Legalnie przybyły do USA i nie mają od Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (DHS) pozwolenia na pracę, ale mają jakiś ważny i niezwiązany z pracą powód, aby otrzymać numer Ubezpieczenia Społecznego; lub
 - Muszą posiadać numer ze względu na prawo federalne, które wymaga posiadania numeru Ubezpieczenia Społecznego w celu otrzymania świadczeń lub usług.

Jak uzyskać numer Ubezpieczenia Społecznego dla mojego dziecka?

Wystąpienie o numer w chwili narodzenia dziecka to dobry pomysł. O numer Ubezpieczenia Społecznego dla Pana/Pani nowo narodzonego dziecka można się ubiegać w tym samym czasie, kiedy składa Pan/Pani wniosek o wydanie dla niego metryki urodzenia. Urząd stanowy, wystawiający metryki urodzenia przekaze nam informacje o Pana/Pani dziecku. Kartę Ubezpieczenia Społecznego wyślemy pocztą.

Może Pan/Pani też poczekać i złożyć wniosek w jakimkolwiek biurze Urzędu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli Pan/Pani zdecyduje się poczekać, będzie Pan/Pani musiał przedstawić dokument stwierdzający wiek dziecka, jego tożsamość i status obywatela amerykańskiego oraz dowód własnej tożsamości. Musimy sprawdzić akt urodzenia dziecka, co może wydłużyć termin wydania karty o 12 tygodni. Aby sprawdzić akt urodzenia, Urząd Ubezpieczeń Społecznych będzie się kontaktować z urzędem, który go wystawił.

Każda osoba w wieku 12 lat lub starsza ubiegająca się po raz pierwszy o kartę Ubezpieczenia Społecznego musi stawić się osobiście w biurze Urzędu Ubezpieczeń Społecznych, nawet jeśli jej rodzic lub opiekun podpisze wniosek w jej imieniu.

Adopcja: Adoptowanemu dziecku możemy przyznać numer jeszcze przed zakończeniem postępowania adopcyjnego, ale być może będzie Pan/Pani wolał/a poczekać. Będzie Pan/Pani wtedy mógł/a starać się o numer, używając nowego nazwiska dziecka. Jeżeli chce Pan/Pani zgłosić swoje dziecko w zeznaniu podatkowym jeszcze w trakcie postępowania adopcyjnego, należy skontaktować się z Urzędem Skarbowym i poprosić o formularz W-7A: *Application for Taxpayer Identification Number for Pending U.S. Adoptions (Wniosek o wydanie numeru identyfikacyjnego dla podatników w trakcie postępowania adopcyjnego—tylko w języku angielskim)*. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w dokumencie *Numery Ubezpieczenia Społecznego dla dzieci* (publikacja nr 05-10023-PO).

Co będzie, w przypadku zmiany nazwiska?

W przypadku zmiany nazwiska z powodu małżeństwa, rozwodu, orzeczenia sądowego lub z innych względów, będzie Pan/Pani musiał/a o tym poinformować Urząd Ubezpieczeń Społecznych, celem wymiany karty na nową. Jeżeli Pan/Pani pracuje, należy powiadomić o tym również pracodawcę. Jeżeli Pan/Pani nie powiadomi nas o zmianie nazwiska, może to:

- Opóźnić wysłanie zwrotu podatkowego; oraz
- Uniemożliwić prawidłowe rejestrowanie zarobków w Pana/Pani aktach w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych, co może obniżyć wysokość przyszłych świadczeń Ubezpieczeń Społecznych.

Jeżeli Pan/Pani musi zmienić nazwisko na swojej karcie Ubezpieczenia Społecznego, należy nam przedstawić niedawno wydany dokument jako dowód legalnej jego zmiany. Urząd Ubezpieczeń Społecznych akceptuje następujące dokumenty dowodzące legalnej zmiany nazwiska:

- Świadcstwo ślubu;
- Decyzję rozwodową stwierdzającą, że wolno Panu/Pani zmienić nazwisko;
- Świadcstwo naturalizacji podające nowe nazwisko; oraz
- Decyzję sądu o zmianie nazwiska.

Jeżeli przedstawione przez Pana/Pani dokumenty dotyczące legalnej zmiany nazwiska nie podają informacji wystarczających do Pana/Pani identyfikacji, lub też zmiana nazwiska nastąpiła dawniej niż przed dwoma laty,

należy wtedy dodatkowo przedstawić dwa dokumenty tożsamości.

W przypadku zawarcia związku małżeńskiego, rozwodu lub anulowania małżeństwa: dodatkowo do dokumentów dowodzących legalnego zawarcia związku małżeńskiego, rozwodu czy też anulowania małżeństwa, należy przedstawić nam dokument identyfikacyjny. Dokument ten musi być wystawiony na poprzednie nazwisko, jak również zawierać inne dane identyfikacyjne oraz aktualne zdjęcie. (Możemy przyjąć także dokument, którego ważność już wygasła, jako potwierdzenie starego nazwiska.)

W przypadku adopcji, naturalizacji lub innego wydarzenia będącego powodem zmiany nazwiska: dodatkowo do dokumentu wymieniającego nowe nazwisko, takim jak orzeczenie sądu, dokumenty adopcyjne czy świadectwo naturalizacji, należy przedłożyć dwa dokumenty identyfikacyjne:

- Jeden dokument na Pana/Pani stare nazwisko (dokument może być z wygasłym terminem ważności); oraz
- Drugi dokument z Pana/Pani nowym nazwiskiem (ten dokument musi być dokumentem aktualnym).

Oprócz nazwiska te dokumenty muszą również zawierać informacje identyfikujące Pana/Panią lub aktualne zdjęcie.

Jeżeli jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim urodzonym poza terytorium USA, a nasze akta nie wykazują, że jest Pan/Pani obywatelem USA, będzie Pan/Pani musiał/a dostarczyć dowód obywatelstwa amerykańskiego. Jeżeli nie jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim, Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi Pana/Panią o przedstawienie aktualnych dokumentów imigracyjnych.

Nowa karta będzie mieć taki sam numer, jak poprzednia, ale będzie na niej widnieć nowe nazwisko.

Jak dopilnować, aby moje dane były dokładne?

Każdego roku Pana/Pani pracodawca wysyła kopię formularza W-2 (*Wage and Tax Statement — Oświadczenie o zarobkach i podatkach, tylko w języku angielskim*) do Urzędu Ubezpieczeń Społecznych. Porównujemy Pana/Pani nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego na formularzu W-2 z informacjami w naszych aktach. Zarobki wykazane na formularzu W-2 dodajemy do zarobków zarejestrowanych już w Pana/Pani aktach w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych.

Jest to bardzo ważne, aby nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego figurujące na Pana/Pani karcie Ubezpieczenia Społecznego zgadzały się z danymi na liście płac u Pana/Pani pracodawcy i na formularzu W-2, abyśmy mogli poprawnie rejestrować Pana/Pani zarobki. To od Pana/Pani zależy, czy Pana/Pani dane w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych i na liście płac Pana/Pani pracodawcy są zgodne. Jeżeli Pana/Pani karta Ubezpieczeń Społecznych wykazuje nieprawidłowości, należy skontaktować się z biurem Urzędu Ubezpieczeń Społecznych celem dokonania zmian. Prosimy o sprawdzenie swojego formularza W-2 w celu upewnienia się, czy dane u Pana/Pani pracodawcy są prawidłowe, oraz podać mu dokładne informacje, jeżeli jest taka potrzeba.

Jeżeli ma Pan/Pani 25 lat lub więcej i nie pobiera Pan/Pani świadczeń z Ubezpieczeń Społecznych, będzie Pan/Pani otrzymywał/a dokument *Social Security Statement* (*Zestawienie Wszystkich Zarobków—tylko w języku angielskim*), który będzie wykazywał Pana/Pani łączne, roczne zarobki. Prosimy

o sprawdzanie go w celu upewnienia się, że uwzględnia on wszystkie zarobki. Jeżeli nie, prosimy o poinformowanie o wszelkich nieprawidłowościach swojego pracodawcę i biuro Urzędu Ubezpieczeń Społecznych.

Co zrobić, jeżeli zmienił się mój status imigranta lub obywatelstwo?

Jeżeli zmienił się Pana/Pani status imigracyjny lub został/a Pan/Pani obywatelem amerykańskim, powinien/na Pan/Pani o tym powiadomić Urząd Ubezpieczeń Społecznych w celu uaktualnienia danych w naszej bazie ewidencyjnej. Aby Pana/Pani status imigracyjny lub status obywatela został naniesiony, musi Pan/Pani przedstawić dokumenty stwierdzające nowy status lub nowe obywatelstwo. Przy ubieganiu się o nową kartę lub duplikat karty akceptujemy tylko niektóre dokumenty jako dowód posiadanego obywatelstwa. Są to: paszport amerykański, świadectwo naturalizacji lub zaświadczenie o obywatelstwie. Jeżeli nie jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim, Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi Pana/Panią o przedstawienie aktualnych dokumentów imigracyjnych.

Co zrobić, jeżeli karta zostanie zgubiona lub skradziona?

Jeżeli zgubi Pan/Pani kartę lub zostanie ona skradziona, może Pan/Pani bezpłatnie otrzymać duplikat dla siebie lub swojego dziecka. Jednakże, w ciągu roku można otrzymać maksymalnie trzy duplikaty, a w ciągu całego życia—10. Limit ten nie dotyczy legalnej zmiany nazwiska i innych wyjątkowych sytuacji. Ograniczenia te nie dotyczą na przykład zmian w statusie obcokrajowca, które wymagają uaktualnienia karty. Mogą one również nie dotyczyć Pana/Pani wtedy, jeżeli może Pan/

Pani udowodnić, że karta jest potrzebna po to, aby uporać się z poważnymi trudnościami życiowymi.

Aby otrzymać duplikat karty należy:

- Wypełnić *Wniosek o wydanie karty Ubezpieczenia Społecznego* (formularz SS-5-PO);
- Przedstawić wydany stosunkowo niedawno dokument stwierdzający Pana/Pani tożsamość;
- Przedstawić dowód na swoje amerykańskie obywatelstwo, jeżeli urodził/a się Pan/Pani poza terytorium USA i nie przedstawił/a Pan/Pani takiego dowodu, kiedy otrzymał/a Pan/Pani swoją kartę; oraz
- Wykazać swój prawny status obcokrajowca, jeżeli nie jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim.

Na duplikacie karty będzie widnieć ten sam numer, jak na poprzedniej.

Jak chronić swój numer Ubezpieczenia Społecznego?

Numer Ubezpieczenia Społecznego powinien być traktowany jako informacja poufna i nie należy go nikomu niepotrzebnie ujawniać. Kartę Ubezpieczenia Społecznego powinno przechowywać się w bezpiecznym miejscu, razem z innymi ważnymi dokumentami. Nie należy nosić jej przy sobie, chyba że trzeba ją pokazać pracodawcy lub usługodawcy.

W celu ochrony numerów przed nadużyciami podejmujemy określone kroki. Na przykład żądamy i dokładnie sprawdzamy dowód tożsamości osób, które ubiegają się o duplikat zgubionej lub skradzionej karty Ubezpieczenia Społecznego lub o jej korektę. Robimy to po to, aby zapobiec nieuczciwemu zdobywaniu numerów Ubezpieczenia Społecznego pod

falszywym nazwiskiem. Zachowujemy prywatność danych osobowych w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych, chyba że:

- Prawo lub inna instytucja rządowa wymaga od nas ujawnienia informacji; lub
- Pana/Pani informacje są potrzebne Urzędowi Ubezpieczeń Społecznych lub innym instytucjom rządowym do prowadzenia programów w zakresie zdrowia lub opieki społecznej.

Aby uchronić swój numer przed nadużyciami, powinien/na Pan/Pani zachować dużą ostrożność przy ujawnianiu swojego numeru lub udostępnianiu swojej karty innym osobom. Podawanie numeru nie jest obowiązkowe, nawet jeżeli ktoś Pana/Panią o to prosi wprost. Jeżeli ktoś o to prosi, powinien/na Pan/Pani zapytać:

- Dlaczego numer jest potrzebny;
- Jak zostanie wykorzystany;
- Co się stanie, jeżeli Pan/Pani odmówi; oraz
- Jakie prawo wymaga od Pana/Pani podania numeru.

Odpowiedzi na te pytania pomogą Panu/Pani zdecydować, czy powinien Pan/Pani podać swój numer Ubezpieczenia Społecznego, czy też nie. Decyzja zależy od Pana/Pani.

Kontakt z Urzędem Ubezpieczeń Społecznych

Więcej informacji oraz kopie naszych wydawnictw dostępne są na stronie internetowej www.socialsecurity.gov lub dzwoniąc na bezpłatny numer **1-800-772-1213** (dla osób niesłyszących i z ograniczonym słuchem dostępny jest specjalny numer TTY, **1-800-325-0778**). Automatyczny Serwis Informacyjny odpowiada na szczegółowe pytania i udziela informacji 24 godziny na dobę.

Jeżeli potrzebny jest tłumacz do załatwienia spraw związanych z Urzędem Ubezpieczeń Społecznych, zapewnimy go bezpłatnie. Pomoc tłumacza zapewniona jest, zarówno przy załatwianiu spraw drogą telefoniczną, jak i w biurach Ubezpieczeń Społecznych. Aby skorzystać z pomocy polskiego tłumacza należy zadzwonić na numer **1-800-772-1213**, wycisnąć nr 1 i poczekać na zgłoszenie się przedstawiciela Urzędu Ubezpieczeń Społecznych. Przedstawiciel skontaktuje się z tłumaczem, który pomoże nam w załatwieniu sprawy. Jeżeli sprawy nie uda się załatwić telefonicznie, umówimy Pana(a) na wizytę w lokalnym biurze Ubezpieczeń Społecznych, w którym zostanie Panu(i) zapewniony polski tłumacz.

Wszystkie rozmowy traktowane są poufnie. Staramy się zapewnić fachową i uprzejmą obsługę. Dlatego też, niektóre rozmowy telefoniczne monitorowane są przez innego przedstawiciela Urzędu Ubezpieczeń Społecznych.

Social Security Administration
SSA Publication No. 05-10002-PO
Your Social Security Number And Card (Polish)
October 2006